

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI FUNCȚIEI PUBLICE A UNIUNII EUROPENE
(Camera a doua)
10 iulie 2014

Cauza F-103/11

CG
împotriva
Băncii Europene de Investiții (BEI)

„Funcție publică — Personalul BEI — Hărțuire morală — Procedura de anchetă — Decizia președintelui de a nu da curs unei plângeri — Avizul comitetului de anchetă — Definierea eronată a hărțuirii morale — Caracterul intenționat al comportamentelor — Constatarea existenței unor comportamente și a unor simptome de hărțuire morală — Identificarea legăturii de cauzalitate — Absență — Incoerența avizului comitetului de anchetă — Eroare vădită de apreciere — Greșeli de serviciu — Obligația de confidențialitate — Protecția datelor cu caracter personal — Acțiune în despăgubire”

Obiectul: Acțiune formulată în temeiul articolului 270 TFUE, prin care CG solicită, în esență, Tribunalului anularea deciziei din 27 iulie 2011 a președintelui Băncii Europene de Investiții (BEI sau denumită în continuare „Banca”) de a nu da curs plângerii sale pentru hărțuire morală și obligarea Băncii la repararea prejudiciilor materiale și morale pe care aceasta apreciază că le-a suferit ca urmare a nelegalității deciziei din 27 iulie 2011, a hărțuirii pe care pretinde că a suferit-o și a greșelilor de serviciu imputabile Băncii

Decizia: Anulează decizia președintelui Băncii Europene de Investiții din 27 iulie 2011. Obligă Banca Europeană de Investiții să plătească CG suma de 35 000 de euro. Respinge în rest acțiunea. Banca Europeană de Investiții suportă propriile cheltuieli de judecată și este obligată la suportarea cheltuielilor de judecată efectuate de CG. Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor, intervenientă, suportă propriile cheltuieli de judecată.

Sumarul hotărârii

1. Funcționari — Agenți ai Băncii Europene de Investiții — Anchetă internă privind o pretinsă hărțuire morală — Aviz al comitetului de anchetă, afectat de neregularități — Nerespectarea definiției hărțuirii, cuprinsă în textele interne ale băncii — Neverificarea legăturii dintre comportamentul imputat și simptomele prezentate de victima prezumată — Decizie a președintelui adoptată pe baza avizului de clasare a plângerii fără a-i da curs — Eroare vădită de apreciere (Statutul funcționarilor, art. 12a; Codul de conduită al personalului Băncii Europene de Investiții, art. 3.6.1; Politica Băncii Europene de Investiții în ceea ce privește demnitatea la locul de muncă, art. 2.1)

2. *Funcționari — Agenți ai Băncii Europene de Investiții — Hărțuire morală — Noțiune — Atingere adusă respectului de sine și încrederii în sine — Lipsa cerinței unei intenții răuvoitoare a autorului hărțuirii*

(Statutul funcționarilor, art. 12a; Codul de conduită al personalului Băncii Europene de Investiții, art. 3.6.1; Politica Băncii Europene de Investiții în ceea ce privește demnitatea la locul de muncă, art. 2.1)

3. *Acțiune introdusă de funcționari — Hotărâre de anulare — Efecte — Obligația de a adopta măsuri de executare — Hotărâre de anulare a unei decizii de a nu da curs unei plângeri pentru hărțuire morală — Cerere de despăgubire a reclamantului pentru prejudiciul material suferit — Caracter prematur al cererii*

(art. 266 TFUE)

4. *Acțiune introdusă de funcționari — Acțiune în despăgubire — Anulare a actului atacat care nu asigură repararea adecvată a prejudiciului moral — Prejudiciu legat de situația de incertitudine și de neliniște a reclamantului din cauza deciziei de clasare a plângerii sale pentru hărțuire morală fără a-i da curs*

[art. 340 alin. (2) TFUE]

5. *Procedură jurisdicțională — Cheltuieli de judecată — Stabilire — Cheltuieli recuperabile — Noțiune — Cheltuieli avocațiale efectuate în timpul procedurii precontencioase de anchetă pentru hărțuire — Excludere*

(Regulamentul de procedură al Tribunalului Funcției Publice, art. 86 și 91)

6. *Procedură jurisdicțională — Intervenție — Motiv neinvocat de reclamant — Inadmisibilitate*

[Statutul Curții de Justiție, art. 40 al patrulea paragraf și anexa I, art. 7 alin. (1); Regulamentul de procedură al Tribunalului Funcției Publice, art. 110 alin. (3)]

7. *Funcționari — Agenți ai Băncii Europene de Investiții — Ancheta internă privind o pretinsă hărțuire morală — Comunicare de către administrație a întregii plângeri autorului prezumat al hărțuirii, cu încălcarea politicii interne a Băncii — Greșeală de serviciu de natură să angajeze răspunderea Băncii*

(art. 340 TFUE)

1. O eroare este vădită atunci când poate fi percepută cu ușurință și iese în evidență din perspectiva criteriilor de care este condiționată exercitarea puterii decizionale.

Este afectată de o eroare vădită de apreciere decizia președintelui Băncii Europene de Investiții de a clasa o plângere pentru hărțuire morală fără a-i da curs, adoptată pe baza avizului unui comitet de anchetă, atunci când, pe de o parte, reiese din avizul menționat că conduita autorilor prezumați ai hărțuirii nu a fost examinată prin prisma definiției hărțuirii morale stabilite în liniile directoare interne ale Băncii Europene de Investiții și, pe de altă parte, avizul menționat este lipsit de coerență prin faptul că constată existența în același timp, din partea autorilor prezumați ai hărțuirii, a anumitor comportamente denunțate de reclamant și, în ceea ce privește reclamantul, a unor simptome de hărțuire morală fără să fi analizat dacă acestea din urmă fuseseră provocate de respectivele comportamente.

(a se vedea punctele 66 și 87)

Trimitere la:

Tribunalul Uniunii Europene: Hotărârea Canga Fano/Consiliul, T-281/11 P, EU:T:2013:252, punctul 127

Tribunalul Funcției Publice: Hotărârea Canga Fano/Consiliul, F-104/09, EU:F:2011:29, punctul 35

2. Va exista hărțuire morală, în sensul articolului 2.1 din Politica Băncii Europene de Investiții în ceea ce privește demnitatea la locul de muncă coroborat cu articolul 3.6.1 din Codul de conduită al personalului Băncii, atunci când cuvintele, atitudinile sau acțiunile, din moment ce au fost formulate sau săvârșite, au condus în mod obiectiv la o atingere adusă respectului de sine și încrederii în sine a unei persoane.

Astfel, pe de o parte, cuvintele, atitudinile sau acțiunile prevăzute la articolul 3.6.1 din codul de conduită trebuie să aibă drept efect afectarea respectului de sine și a încrederii în sine a victimei. Pe de altă parte, în măsura în care nu se impune ca respectivele comportamente să fie intenționate, nu este necesar să se stabilească faptul că aceste cuvinte, aceste atitudini sau aceste acțiuni au fost săvârșite cu intenția de a aduce atingere demnității unei persoane. Cu alte cuvinte, poate exista hărțuire morală fără să fie necesar să se demonstreze că autorul hărțuirii a urmărit, prin cuvintele, atitudinile sau acțiunile sale, să afecteze în mod deliberat victima.

(a se vedea punctul 69)

3. Anularea unui act de către instanță are drept efect eliminarea retroactivă a acestui act din ordinea juridică și, în cazul în care actul anulat a fost deja executat, anularea efectelor acestuia impune restabilirea situației juridice în care se afla reclamantul anterior adoptării acestui act. În plus, în conformitate cu articolul 266 TFUE, instituția emitentă a actului anulat este obligată să ia măsurile impuse de executarea hotărârii Curții de Justiție.

În cadrul măsurilor care trebuie adoptate pentru executarea unei hotărâri de anulare a unei decizii a unei instituții de a clasa o plângere pentru hărțuire morală fără a-i da curs, dat fiind că instanța Uniunii nu se poate antepunța în ceea ce privește concluziile unei eventuale proceduri de anchetă noi referitoare la plângere, instituția menționată nu poate fi obligată, în acest stadiu, să despăgubească reclamantul pentru prejudiciul material pe care l-ar fi suferit. Rezultă că nu pot fi admise concluziile în acest sens ale reclamantului, acestea din urmă fiind, în orice caz, premature.

(a se vedea punctele 97, 98 și 115)

Trimitere la:

Tribunalul Funcției Publice: Hotărârea Kalmár/Europol, F-83/09, EU:F:2011:66, punctul 88

4. Anularea unui act afectat de nelegalitate poate constitui în sine repararea adecvată și, în principiu, suficientă a oricărui prejudiciu moral pe care acest act l-a putut cauza, cu excepția situației în care reclamanta demonstrează că a suferit un prejudiciu moral care poate fi separat de nelegalitatea care constituie temeiul anulării și care nu poate fi reparat integral prin această anulare. Tribunalul amintește de asemenea că este cert că sentimentul de nedreptate și suferințele pe care le ocaziona faptul că o persoană trebuie să desfășoare o procedură contencioasă pentru a i se recunoaște drepturile poate constitui un prejudiciu care se poate deduce din simplul fapt că administrația a săvârșit nelegalități. Aceste prejudicii sunt reparabile atunci când nu sunt compensate de satisfacția care rezultă din anularea actului în discuție.

În ceea ce privește anularea unei decizii de a clasa o plângere a reclamantului pentru hărțuire morală fără a-i da curs pe cale administrativă, decizia menționată i-a creat acestuia din urmă o stare de incertitudine și de neliniște care constituie un prejudiciu moral separabil de nelegalitatea care constituie temeiul anulării sale și care nu poate fi reparat integral prin simpla anulare a deciziei menționate.

(a se vedea punctele 99 și 100)

Trimitere la:

Tribunalul Funcției Publice: Hotărârea CC/Parlamentul, F-9/12, EU:F:2013:116, punctul 128, care face obiectul unui recurs aflat pe rolul Tribunalului Uniunii Europene, cauza T-457/13 P, și Hotărârea CH/Parlamentul, F-129/12, EU:F:2013:203, punctul 64

5. Cheltuielile avocațiale efectuate în timpul procedurii contencioase constituie cheltuieli recuperabile în condițiile prevăzute la articolul 86 și următoarele din Regulamentul de procedură al Tribunalului Funcției Publice și trebuie examinate în acest cadru. În ceea ce privește cheltuielile avocațiale efectuate în timpul unei proceduri de anchetă pentru hărțuire, articolul 91 din același regulament are în vedere, dintre cheltuielile de judecată recuperabile, numai cheltuielile inerente procedurii în fața Tribunalului, cu excluderea celor aferente etapei anterioare. Prin urmare, a se recunoaște cheltuielilor efectuate în cadrul unei proceduri de anchetă, anterioară procedurii contencioase, calitatea de prejudiciu care poate fi reparat în cadrul unei acțiuni în despăgubire ar fi în contradicție cu caracterul nerecuperabil al cheltuielilor efectuate în cursul acestei etape. În consecință, reclamantul nu poate obține, în cadrul acțiunii sale în despăgubire, rambursarea cheltuielilor și a onorariilor avocatului său efectuate în timpul procedurii de anchetă.

(a se vedea punctul 117)

6. Deși articolul 40 al patrulea paragraf din Statutul Curții de Justiție, aplicabil procedurii în fața Tribunalului Funcției Publice în temeiul articolului 7 alineatul (1) din anexa I la statutul menționat, și articolul 110 alineatul (3) din Regulamentul de procedură al Tribunalului nu se opun ca un intervenient să prezinte argumente noi sau diferite de cele ale părții pe care o susține, sub sancțiunea limitării intervenției sale la repetarea argumentelor invocate în cererea introductivă, nu se poate admite că aceste dispoziții îi permit să modifice sau să deformeze cadrul litigiului definit în cerere, invocând motive noi.

Astfel, dat fiind că un intervenient nu are calitatea să invoce un motiv pe care nu se întemeiază cererea introductivă, un asemenea motiv trebuie respins ca inadmisibil.

(a se vedea punctele 144 și 145)

Trimitere la:

Tribunalul de Primă Instanță: Hotărârea BaByliss/Comisia, T-114/02, EU:T:2003:100, punctul 417, și Hotărârea SELEX Sistemi Integrati/Comisia, T-155/04, EU:T:2006:387, punctul 42

7. În contextul unei proceduri de anchetă pentru hărțuire morală, din textul Politicii Băncii Europene de Investiții în ceea ce privește demnitatea la locul de muncă rezultă că aceasta încalcă prevederile sale atunci când comunică în întregime autorului prezumat al hărțuirii memorandumul reclamantului. Prin urmare, Banca săvârșește o greșeală de natură să angajeze răspunderea sa extracontractuală.

Astfel, procedura de anchetă nu poate conduce în mod direct la o sancțiune împotriva autorului prezumat al hărțuirii, întrucât sancțiunea respectivă poate fi decisă numai în urma unei proceduri disciplinare. În consecință, dat fiind că procedura de anchetă nu poate conduce la un act care lezează autorul prezumat al hărțuirii, Banca nu are dreptul să îi comunice toate datele cu caracter personal ale reclamantului pentru a respecta dreptul său la apărare.

În această privință, împrejurarea că reclamantul nu se opune în mod expres comunicării memorandumului său nu permite Băncii să încalce propriile norme interne.

În plus, atunci când memorandumul conține mai multe date personale ale reclamantului, în special date referitoare la starea sa de sănătate, transmiterea acestor date personale autorului prezumat al hărțuirii îi produce reclamantului menționat un prejudiciu moral.

(a se vedea punctele 146-149 și 151)

Trimitere la:

Tribunalul de Primă Instanță: Hotărârea X/BCE, T-333/99, EU:T:2001:251